Teksaskie opowieści. Śladami prezydenta Lyndona B. Johnsona.

Joanna Sokołowska-Gwizdka *(Austin, Teksas)*

Joanna Sokołowska-Gwizdka przed Teksaskim Białym Domem

Rozpoczynamy nową serię p.t. „Teksaskie opowieści”. Artykuły będa połączone z kanałem na You Tube, na którym pokażę filmy o Teksasie i opowiem o różnych ciekawych miejscach i postaciach. Pomysł powstał w okresie pandemii. Skoro nie mogłam, jak co roku, polecieć na kilka miesięcy do Polski, zaczęłam się przyglądać temu, co było blisko, czyli historii Teksasu. Zagłebiając się w temat zobaczyłam, jak bardzo Teksas jest piękny, róznorodny i ile ciekawych miejsc można tu odwiedzić. Słynna podróżniczka Elżbieta Dzikowska, powiedziała mi w

tamtym roku w wywiadzie, że nie podróżowała nigdy tylko dla siebie, ale przede wszystkim po to, aby pokazać świat tym, którzy podróżować nie mogą. To mnie zainspirowało. Ja też przecież mogę pokazać miejsca w Teksasie, do których wiele osób z Polski nigdy nie dotrze. Życzę zatem ciekawej wirtualnej podróży po Teksasie i jego historycznych zakamarkach.

Johnson City to niewielkie, teksaskie miasteczko położone w hrabstwie Blanco, nad rzeką Pedernales, która przebijając się przez wapienne skały, wyrzeźbiła malownicze koryto. Hrabstwo Blanco leży w Hill Country ok. godziny drogi na zachód od Austin. Miasteczko rozciąga się na obszarze 4.5 km kwadratowych i liczy 1860 mieszkańców. I niczym by się nie wyróżniało wśród innych tego typu miasteczek, gdyby nie jego historia i powiązanie z rodziną 36 prezydenta USA – Lyndona B. Johnsona.

Dziadkowie

Od pokoleń duch zdobywania i poszukiwania nowych możliwości przyciągał do Teksasu kolejnych osadników. Mimo trudów dnia codziennego, ciężkiego, subtropikalnego klimatu, braku dostępu do wody i ograniczonej ilości uprawnej ziemi starano się te tereny ujarzmić. Tak też znaleźli się w Teksasie dziadkowie prezydenta, pionierzy Sam Ealy i Eliza Bunton Johnsonowie.

Osiedlili się tu w 1867 roku. Na zachód od centrum miasta znajduje się Johnson Settlement – odrestaurowane ranczo z bali, na którym stoi dom dziadków i inne historyczne XIX-wieczne budynki, służące gospodarce. Sam Johnson zajmował się hodowlą bydła, które raz w roku pędził do Kansas. Żona w tym czasie zostawała sama na gospodarstwie zajmując się domem, dziećmi i obejściem. Gospodarstwo musiało być samowystarczalne, niedaleko domu było pole bawełny, którą Eliza Johnson sama zbierała, przędła, potem tkała z niej materiały i szyła ubrania dla dzieci. Przez wiele lat hodowla bydła była opłacalna. Sam Johnson był jednym z pierwszych osadników w tych okolicach, którzy dorobili się na tyle sporego majątku, żeby rozwijać swoją farmę. Jednak fortuna kołem się toczy, przyszły lata gorsze, w jednej z trudnych wypraw do Kansas zginął brat Sama. Do tego sprzedaż bydła już nie przynosiła takiego zysku, jak kiedyś, Johnsonowie stracili dużo pieniędzy, w wyniku czego musieli sprzedać farmę i przenieść się do skromniejszego domu w Gillespie County.

Przed domem Sama i Elizy Johnsonów na farmie w Johnson City

FILM 1

FILM 2

Johnson Settlement – odrestaurowane ranczo Sama i Elizy Johnsonów, którzy osiedlili się tu w 1867 r.

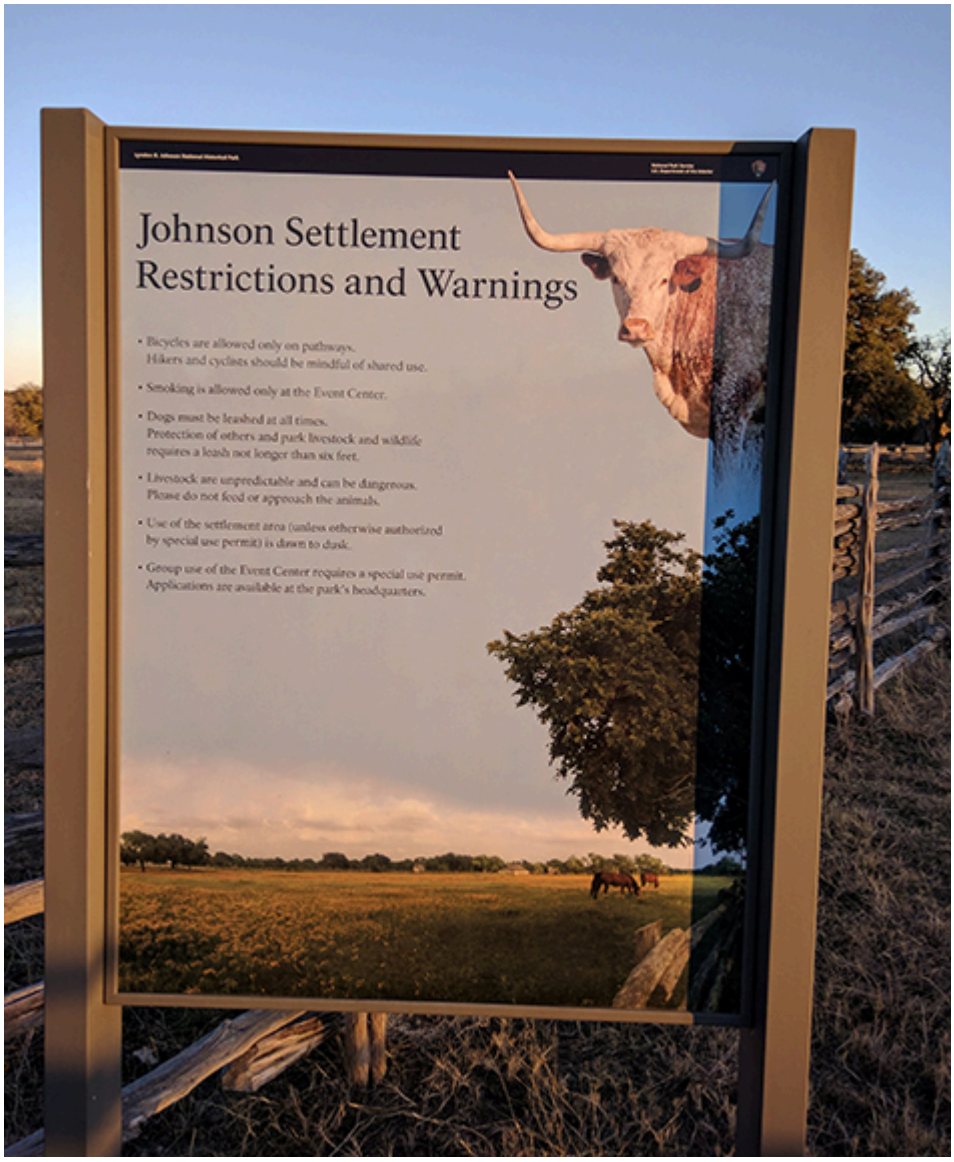
Johnson Settlement
Restrictions and Warnings
• Bicycles are allowed only on pathways.
Hikers and cyclists should be mindful of shared use.
• Smoking is allowed only at the Event Center.
• Dogs must be leashed at all times.
Protection of others and park livestock and wildlife
requires a leash not longer than six feet.
• Livestock are unpredictable and can be dangerous.
Please do not feed or approach the animals.
• Use of the settlement area (unless otherwise authorized
by special use permit) is dawn to dusk.
• Group use of the Event Center requires a special use permit.
Applications are available at the park's headquarters.

Sam Ealy Johnson Sr.

Eliza Bunton Johnson

Przed domem za czasów Johnsonów

Po sprzedaży farmy Sam i Eliza Johnsonowie przenieśli się w 1890 r. do mniejszego domu w Stonewall w Gillespie

County

Przed domem dziadków w Stonewall. W centralnej części przyszły prezydent USA Lyndon B. Johnson.

Dzieciństwo i młodość

Lyndon Baines Johnson urodził się 27 sierpnia 1908 roku niedaleko farmy swoich dziadków w Stonewall, jako syn farmera Sama Johnsona Juniora i jego żony Rebeki. Jako dziecko bardzo lubił odwiedzać dziadków, bo w sadzie były jabłka, a w kredensie czekały na niego cukierki. Niestety dziadek zmarł w 1915 roku, a babcia w 1917 roku, gdy przyszły prezydent był jeszcze dzieckiem, nie miał więc okazji aby dowiedzieć się, jak wyglądało życie w XIX wieku i jak zdobywano „Dziki Zachód”. Jeszcze za życia dziadka w 1913 roku, rodzice przyszłego prezydenta wyprowadzili się do Johnson City i tam zamieszkali w

wiktoriańskim domu, pochodzącym z lat 80. XIX w. Tu Lyndon chodził do szkoły podstawowej i średniej, tu miał przyjaciół, dzieciństwo i młodość. Ponieważ rodzina nie była zamożna, młody Johnson podczas nauki pracował m.in. na plantacjach bawełny, aby pomóc rodzicom i młodszemu rodzeństwu. Gdy został prezydentem, zarówno dom, w którym się urodził, jak i ten, w którym się wychował zostały odrestaurowane. Dom w Johnson City w 1965 roku został oznaczony jako National Historic Landmark.

Dom Johnsonów w Johnson City

Studia i polityka

W 1927 roku Lyndon B. Johnson wstąpił na Southwest Texas State College, który ukończył po trzech latach. Rozpoczął wówczas nauczanie retoryki w szkole w Houston, angażując się jednocześnie w działalność polityczną Partii Demokratycznej. W 1932 roku został asystentem kongresmena Richarda Kleberga i wyjechał do Waszyngtonu.

W 1935 roku rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Georgetown. Angażował się wówczas w politykę Franklina

Delano Roosevelta.

Gdy po ataku na Pearl Harbor Stany Zjednoczone przystąpiły do II wojny światowej, Johnson wstąpił do Marynarki Wojennej. W czerwcu 1942 roku wziął udział w ataku bombowców na japońską bazę lotniczą. Samolot, który obsługiwał uległ awarii i został kilkakrotnie trafiony, jednak zdołał dotrzeć do bazy. Miesiąc później Johnson otrzymał medal Srebrnej Gwiazdy od generała Douglasa McArthura. Na wyraźne życzenie prezydenta, wszyscy kongresmeni biorący udział w działaniach wojennych musieli wrócić do swoich zadań, zatem Johnson po pół roku powrócił do pracy w Izbie Reprezentantów.

Od 1949 do 1961 roku był senatorem. Jako senator został członkiem Komisji Sił Zbrojnych. Gdy w 1957 roku Związek Radziecki jako pierwszy wystrzelił sztucznego satelitę w przestrzeń kosmiczną, Johnson zaangażował się w utworzenie Krajowej Agencji Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej.

Wiceprezydentura 1961-1963

Johnson był odpowiedzialny za prace w Krajowej Radzie Bezpieczeństwa. Pełnił też funkcję przewodniczącego Krajowej Rady Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej, brał udział w pracach Komisji ds. Równych Szans w Zatrudnienia oraz Rady

ds. Korpusu Pokoju. Podejmował też misje dyplomatyczne m.in. na Bliskim Wschodzie, w Grecji, Włoszech, Skandynawii oraz w Niemczech.

Myśląc o reelekcji prezydent John Kennedy zaplanował podróż po stanach zachodnich i południowych. Najbardziej istotna dla niego była wizyta w Teksasie, 22 listopada miał odwiedzić Dallas. W czasie przejazdu przez Ross Avenue kawalkada limuzyn prezydenta została ostrzelana. Kennedy został trafiony w szyję i w głowę, a po godzinie zmarł. Wobec tego wiceprezydent Johnson został zaprzysiężony na prezydenta jeszcze tego samego dnia.

Prezydent Lyndon B. Johnson z żoną Lady Bird Johnson (z prawej) wraz z późniejszym prezydentem Richardem Nixonem i Spiro Agnew, wiceprezydentem za kadencji Nixona, w 1968 roku w Teksaskim Białym Domu w Stonewall, fot. Mike Geissinger – LBJ Library

Prezydentura 1963-1969

Johnson podkreślał kontrast pomiędzy Afroamerykanami a białymi w sprawach ubóstwa, głodu, bezrobocia, gorszego dostępu do opieki medycznej. Doprowadził do powstania ustawy o prawach obywatelskich. Stworzył też program tzw. „Great Society", którego głównym zadaniem była walka z ubóstwem.

W 1964 roku odbyły się wybory prezydenckie, w które Johnson wygrał, już nie jako spadkobierca, lecz pełnoprawny kandydat.

Obejmując „własną" kadencję prezydencką utworzył nowe ministerstwo – Departament Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast. Dzięki niemu powstała ustawa *Medicare*, polepszająca opiekę medyczną dla emerytów, inwalidów i osób psychicznie chorych. Zasłynął też z reformy oświatowej, dzięki czemu znalazły się pieniądze na rozbudowę bibliotek, stypendia i rozwój szkolnictwa wyższego.

Poparł wojnę w Wietnamie, uważając, że zakończenie wojny spowoduje efekt domina – jeśli komunizm zwycięży w Wietnamie,

to może ogarnąć całą Azję Południowo-Wschodnią i Australię. Nie przyniosło mu to jednak popularności. Dlatego kolejne wybory wygrał republikanin Rychard Nixon.

Samochody Lady Bird Johnson na terenie Teksaskiego Białego Domu w Stonewall

Miejsce garażowania samochodów Lady Bird Johnson

Samochody po zakończeniu prezydentury zostały przekazane dla filmu. Po wielu latach wróciły do Teksaskiego Białego Domu, jako eksponaty

Stare dystrybutory, jako eksponaty

Małżeństwo

Claudia Alta Taylor urodziła się w 1912 roku, jako córka kupca Thomasa Jeffersona Taylora i jego żony Minnie Patillo. Kiedy miałą 6 lat straciła matkę i przeszła pod opiekę ciotki Effie. Czarnoskóra kucharka mówiła na nią „Lady Bird” i ten przydomek stał się jej imieniem. W 1933 roku ukończyła wydział sztuki na University of Texas w Austin. Potem jeszcze studiowała dziennikarstwo. Lyndona B. Johnsona poznała w Austin przez swoją przyjaciółkę. Wkrótce zaczęli się spotykać. Johnson trzykrotnie jej się oświadczył, ale dopiero za trzecim razem oświadczyny przyjęła. Ślub wzięli w 1934 roku w kościele episkopalnym św. Marka w Austin. W podróż poślubną pojechali do Meksyku, a po powrocie zamieszkali w Waszyngtonie.

Lady Bird zrezygnowała z własnej kariery zawodowej, by prowadzić dom i wspierać męża w ambicjach politycznych. Gdy w 1937 roku Lyndon został kongresmanem, Lady Bird pracowała w jego biurze. Podczas II wojny, gdy mąż przebywał na froncie, zmuszona była prowadzić jego biuro poselskie. W 1943 roku zakupiła także stację radiową KTBC w Austin, która okazała się przynosić spore zyski. Prezesem zarządu pozostała do 1963 roku, gdy została pierwszą damą.

Po zamachu na Kennedy'ego starała się pocieszyć Jacqueline Kennedy. Gdy Lyndon Johnson został zaprzysiężony na prezydenta, oboje zaproponowali wdowie po zmarłym prezydencie, że może zostać w Białym Domu jak długo będzie chciała. Ostatecznie wprowadzili się do siedziby prezydenckiej w grudniu 1963 r.

Tablica przed Teksaskim Białym Domem

Biały Dom w Teksasie

W okresie prezydentury Johnsonowie ok. 20 % swojego czasu spędzali w Teksaskim Białym Domu, czyli domu w Stonewall, gdzie Lyndon B. Johnson się urodził. Dom został wyremontowany i rozbudowany. Dokupiono też ziemię i tak powstała duża, dobrze prosperująca farma. W 1965 roku, po tym jak prezydent Johnson przeszedł atak serca, zbudowano basen koło domu. Było to jedno z bardziej ulubionych miejsc prezydentowej Lady Bird Johnson. Obok domu powstało lotnisko. Wciąż słychać było szum samolotów, taki ruch powietrzny był nad Stonewall. Przylatywali senatorowie i kongresmeni z Waszyngtonu, aby radzić o ważnych sprawach państwowych. Prezydent też miał możliwość szybkiego

przedostania się do stolicy.

W Teksaskim Białym Domu urządzano też słynne przyjęcia na rządowym szczeblu. Gdy Johnson był jeszcze senatorem zaprosił w 1959 roku prezydenta Meksyku. Potem urządzał przyjęcia m.in. dla ambasadorów z krajów Ameryki Łacińskiej. Tradycyjnie po teksasku serwowano barbeque, tradycyjne mięso wołowe, z kukurydzą, różnymi sosami i sałatami. Często dla uatrakcyjnienia przyjęcia swoją, meksykańską muzykę grali Mariachi. Przyjęcia te były oficjalne, a jednocześnie domowe, teksaskie, daleko od Waszyngtonu, więc goście długo je wspominali. Prezydent Meksyku grał na gitarze, śpiewano i dobrze się bawiono, a następnego dnia w dobrych nastrojach podejmowano różne decyzje.

Przed Teksaskim Białym Domem

FILM 3

Rezydencji pary prezydenckiej w Teksasie

Słynne orzyjęcia w Teksaskim Białym Domu

Lotnisko

Texas White House
Airplane Hangar Visitor Center
Vehicle Exhibits

UNITED STATES OF AMERICA

Na lotnisku wciąż był ruch

Ranczo

Pra preozydencka kochała naturę i przstrzeń, dobrze więc się

czuli na swoim ranczo

Wolno chodzące po terenie bydło relaksuje się w cieniu drzewa

Po zakończonej prezydenturze

Po opuszczeniu Białego Domu, Lyndon B. Johnson powrócił na swoje ranczo w Teksasie. Skupił się wówczas na pisaniu pamiętników i utworzeniu biblioteki prezydenckiej LBJ Library, która została otwarta w 1971 roku. Jego stan zdrowia jednak coraz bardziej się pogarszał. 8 kwietnia 1972 r. miał zawał serca. Zmarł 22 stycznia 1973 r. w San Antonio. Lady Bird Johnson zmarła w 2007 r. Wszyscy Johnsonowie włącznie z dziadkami są pochowani na cmentarzu rodzinnym na terenie Lyndon B. Johnson Historical National Park, obok Teksaskiego Białego Domu.

Cmentarz

National Park Service
U.S. Department of the Interior
Johnson Family Cemetery
Lyndon B. Johnson
National Historical Park
473

Lyndon B. Johnson National Historical Park

Po zakończeniu prezydentury w 1969 roku został otwarty Lyndon B. Johnson National Historical Park. Obejmuje on dwa miejsca – Johnson City i Stonewall. W Johnson City można zwiedzać farmę dziadków, dom wiktoriański, w którym przyszły prezydent mieszkał z rodzicami i rodzeństwem, gdy chodził do szkoły, a zobaczyć filmy z okresu prezydentury można w Centrum Informacji przy Lady Bird Lane w Johnson City.

W Stonewall park narodowy obejmuje Teksaski Biały Dom, farmę dziadków, na którą się przeporwadzili po sprzedaży domu w Johnson City, pierwszą szkołę prezydenta i cmentarz.

Obecne park zajmuje powierzchnię około 1570 akrów (6,4 km2), z czego 674 akrów (2,7 km2) należą do państwa, reszta do rodziny Johnsonów. Rodzina co jakiś czas przekazuje ziemię na rzecz parku, ostatnia darowizna miała miejsce w kwietniu 1995 r.

Miasteczko Johnson City obecnie

Johnson City zostało założone przez bratanka Sama E. Johnsona, dziadka prezydenta. James Polk Johnson w 1879 roku podarował hrabstwu teren o powierzchni 320 akrów (130 ha) nad rzeką

Pedernales, aby tam mogło powstać miasto. Siedziba hrabstwa Blanco została przeniesiona do Johnson City w 1890 r. Obecnie jest to niewielkie, ale urokliwe miejsce, które przyciąga turystów swoją historią.

W centru miasta znajduję się budynek sądu

Light Show

Miasto to przyciąga turystów również w okolicach Świąt Bożego Narodzenia jednym z największych w tych okolicach pokazem świateł. Właściciele różnych posesji prześligują się w bożonarodzeniowych dekoracjach, a park miejski lśni niczym Droga Mleczna.

Teksas ma wiele miejsc do odkrycia. Mam nadzieję, że tych, którzy mieszkają w Teksasie zachęciłam do odwiedzenia parku narodowego z miejscami związanymi z 36 prezydentem Stanów Zjednoczonych, a tych, którzy mieszkają w różnych innych zakątkach świata zainteresowałam wirtualną podróżą.

W następnych odcinkach będzie o muzyce w Austin – światowej stolicy muzyki na żywo, gdzie występowały takie gwiazdy jak Janis Joplin czy Willie Nelson, będzie o winnicach w Teksasie, najstarszej polskiej osadzie w Stanach Zjednoczonych – Panna Maria, niesamowitej teksaskiej przyrodzie, wyspach na Zatoce Meksykańskiej czy drugim co do wielkości kanionie po Grand Canyon – Palo Duro i o wielu, wielu innych ciekawych miejscach i ludziach. Zapraszam do czytania opowieści w magazynie

„Culture Avenue” i subskrybowania mojego kanału na You Tube.

Fotografie: Joanna Sokołowska-Gwizdka i Jacek Gwizdka. Informacje na temat prezydentury Lyndona B. Johnsona na podstawie wikipedii, inne informacje i historyczne fotografie pochodzą z tablic na terenie LBJ National Historical Park oraz wiadomości zaczerpniętych z LBJ Library.

Wszystkie prawa zastrzeżone.